

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 " (30 lei)

1/4 an 20 " (15 lei)

O lună 7 " (5 lei)

Un nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1'50 a doua
și a treia oară C. 1'20

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

La conferința de pace.

din Paris iau parte nu numai căpeteniile și trimișii statelor, ci alături de ei toți gânditorii lumii, cari cearcă să dea o soluție norocoasă pentru o — pace eternă. Tot ceea ce e supărător pentru două popoare vecine, cer ca să fie delăturat și tranșat pe cale pașnică, toate chestiile nerezolvite cu arma să fie revizuite, toți ghimpii scrâșnirii de dinți și a dorului de răsbunare să fie sufocați. Ca să rămână numai ce e nobil, ce-i bun, singurul substract trainic pentru o pace mare.

În consecință să ia la revizie politica statelor din trecut și se cearcă inaugurarea unui nou cens de idei. Se cere distrugerea oricărui imperialism, fie acela militar ori politic, se caută un modus vivendi pentru minorități și inaugurarea unui control internațional pentru ocrotirea lor.

Sunt tot idei mari aceste, cari vor avea întotdeauna darul să încălzască pe ideologi, vor folosi pe un timp tenziunile dintre popoare, dar nu vor asigura pacea pentru — vecie.

Căci în sângele omului e ceva ce nu se poate reface prin legea scrisă, nici prin convenții internaționale. Se distinge imperialismul forței brute, resare acela la câțva timp în alt chip. Se nimicește un mijloc de aservire a celor puternici față de cei slabi, iese la iveală un altul sub o formă nouă.

Încă nici nu au fost împărtășite armatele și simțim cu toții răsăriri zorilor imperialismului — banului. Acesta

va lua locul armatelor și ceea ce s'a plătit până acuma în sânge se va plăti de aici în colo în sudori. Banul va fi oștirea țerii, politica, prestigiul statului. Unde este din greu, statul va putea vorbi mai ușor, iar unde nu va fi, va rămâne mizeria și aservirea, nemulțumirea și războiul lăuntric, ca o moșnenire de demult.

Ne pregătim pentru pace, pentru înmormântarea unei lumi crude și de atâtea suferințe aducătoare, să fim gata și pentru un războiu nou. Acest războiu însă nu se va purta cu mijlocele vechi de luptă, cu tunuri și tancuri. Acesta cere brațe muncitoare, și duh de avânt. Să bubue ciocanul, să fumege fabricile, pe pământ furnicării de brațe omenesti să încarce bogăția țerii, trimițându-o la cele patru vânturi ale pământului.

Aceasta e problema, care preocupă pe cei puternici și pentru care se fac pregătiri uriașe pe întreg pământul. Nu știu dacă vom înțelege și noi rostul nostru în noile prefaceri și vom grijii și de lăuntru casei noastre. Ca să nu facem numai pe străjerul la gurile Danării, lăsând popoarele Apusului să se poată îmbogăți în tihnă la adăpostul nostru.

(p).

Noua delegație italiană la Versailles. Noua delegație a fost așteptată la Paris pe Vineri dimineața. Se compune din: Tittoni, ministru de externe, șef al delegației; dl Scialoja Maggiorino—Marconi, senator și Crespi, deputat.

Situația.

In jurul semnării. — Franța nu demobilizează. — Bela Kun se retrage.

Așteptăm. Deațătia ani așteptăm cu răsuflarea oprită clipa aceea mare și binecuvântată, care să dea pe buzele tuturor un singur cuvânt, de care să se cutremure lumea și fiori de bucurie să străbată țări și mări: **pacea.** Așteptam pe azi clipa. Dar telegramele sunt seci și răci. Suntem tot numai în ajun.

La Versailles

sunt gata toate pregătirile. Programul serbărilor e gata. Se așteaptă numai delegații germani. După o declarație de Luni a lui Clemenceau pacea trebuie subscrisă *cel mai târziu Sâmbătă.* Poate că în momentul când scriem știrile acestea marele eveniment s'a săvârșit deja, dar semnarea din partea Germanilor tot nu e clipa așteptată cu atâta foc de o lume.

Germania

subscrie. Dar o face cu rezerve, cu ură în suflet și cu gândul unui apropiat *revanche.* — *Iși scufundă vasele la Scapaflow,* în momentul când trebuiau predate aliaților, pe piața Berlinului *ard drapelele franceze* din 1870, lucruri, cari produc întemeiate îngrijorări în sinul aliaților. E teama, că condițiile păcii se acceptă, dar *nu se vor putea executa,* că va urma apoi războiul economic, cu urmări incalculabile. — De aceea e de mare însemnătate *chestia regimului ce se va da coloniilor germane,* ce se discută acuma.

Firește, că mai îngrijată decât alții este

Franța.

Clemenceau își spune nedumeririle pe față. „*Mă tem, că nu se va putea demobiliza așa repede,* cum au nădăjduit unii. Evenimentele de azi ne arată, că trebuie să fim foarte atenți. Violând armistițiul, germanii au scufundat flota, au ars drapelele franceze. În Polonia

ei au 350,000 oameni sub arme. Situația rămâne amenințătoare.

Bela Kun,

tovarășul din Pesta are lungi pertractări cu Clemenceau. În urma ofensivei contra Cehoslovacilor, însă a primit o notă energetică dela premierul francez, câtrănit pentru nerespectarea notei din 7 Iunie. În nota din 14 Iunie se spune, că: 1. *Frontierele descrise despart în permanență Ungaria de Cehoslovacia și România și* 2. *Armatele acestor state sunt obligate să suspende imediat operațiunile și să se retragă în termenul cel mai scurt îndărătul liniilor fixate.* — Dar și Ungurii sunt provocați, ca în decurs de 4 zile, începând cu 14 Iunie, să se retragă, la caz contrar aliații „*vor lua toate măsurile ni merite pentru o pace dreaptă.*” Nota spune apoi, că *trupele române se vor retrage numai în momentul când Ungurii vor evacua Ceho-Slovacia.*

La atâta stăruință și ca să nu mai fie molestată tovarășul a cedat în sfârșit, ordonând retragerea trupelor pe linia fixată.

Ceho-Slovacia

va fi astfel eliberată. În ce privește ținuta noului ministru de externe ceho-slovac Dene, a declarat că politica Cehilor urmărește unirea cu Polonia, România și Sud-Slavia, Ceho-slovacia jucând, față de Germania, în răsărit rolul pe care-l joacă Franța în apus.

Situația României

la conferință e tot cea veche. Telegramele mai noi nu vorbesc despre pacea cu Austria. Nici situația ei internă nu s'a schimbat cu sosirea dlui *Take Ionescu.* Deși se prevede o violentă campanie politică pornită de șeful conzervatorilor în

vederea alegerilor ce se vor ține după sosirea dlui Brătianu dela Paris, totuș de o schimbare de guvern nu poate fi vorba. Astfel România nu va semnă pacea, de cumva nu se vor face concesii importante.

Italia însă cu toată neîndestulirea opiniei publice, probabil va ceda dorinței aliaților. Delegații ei sunt deja la Paris. Pășirea pe scenă alui Giolitti, cum constată o notă italiană oficială, nu înseamnă depărtarea Italiei de aliați, alături de cari a luptat și a invins.

Elveția are intențiunea de-a demobiliza contingentele chemate de curând pentru apărarea graniței de nord, imediat ce se va iscăli tratatul de pace.

Regatul sârbo-croat-slovac — după o notă din Paris — a fost recunoscut oficial.

Aliații lui Bela Kun. »Le Temps« într'un prim articol despre focul din Europa centrală și situația precară a Ceho-Slovăciei se ocupă și de ținuta aliaților față de Bela Kun, ținută cât se poate de primejdioasă și păgubitoare.

»Să tratăm o convenție cu Bela Kun« — scrie »Le Temps« — sau să cerem Cehoslovacilor, să se înțeleagă cu ungurii asupra condițiilor evacuării, sau să retragem trupele românești atâta timp, cât ungurii rămân înarmați înasmă să încurajăm pe dușman și să descărjăm pe prietini noștri și să ne aruncăm într'o cursă.

Aliații nu pot să facă greșală mai ales în momentul, când Germania pune speranțe pe bolșevismul ungaresc și când nu se știe ce se poate întâmpla la frontiera ostică și sud-ostică a Germaniei chiar după semnarea păcii.

Iar în buletinul de zi acelaș ziar trage concluzia din aprecierile de mai sus și propune, ca Ungaria să fie în cel mai scurt timp desarmată așa ca Bulgaria.

Rugăm corespondenții ziarului nostru și pe toți cari ne trimit manuscrise spre publicare să scrie numai pe o față a hârtiei.

Bolșevisme.

De decenii, chestiunea socială mi-a fost și-mi este și acum unul dintre obiectele predilecte ale preocupărilor mele. M'am năzuit, să studiez chestiunea cât mai temeinic din opere științifice și mai ales din vorbele, din ținuta și din faptele celor nedreptățiți ca și ale oprimatorilor.

Motivul principal al nemulțumirilor sociale l-am aflat nu în faptul, că cineva e superior altora în știință, în oficiu, în avere, ori în virtute, ci în faptul, că cei buni, cei drepti și cei diligenți înțeleg și simt, că între dregători, între învățați și avuți sunt mulți, cari terorizează fără milă și șicanează pe supuși, înșală fără conștiință pe ignoranți și desprețuesc cu îngânfare stupidă pe săracul și muncitorul cinstit.

Pe cât de mult m'am temut de conflictul tragic dintre aceste două clase, pe atât de mare mi-a fost dragostea și stima pentru marii cugetatori ai omenimei, cari s'au năzuit, să niveleze contrastele dintre cele două tabere și să armonizeze raporturile dintre ele cu iubire și în baza principiilor realizabile, iar nu cu teroarea și cu propovăduirea principiilor utopice. De cei din urmă se țin, la locul de frunte, bolșevistii — maximalistii, cari vreau să înfăptuiască sistemul economic comunist: proprietate și producțiune comună. Făuritorul teoretic al acestui sistem a fost Max, iar ceice vreau să-l aplice sunt Lenin, Trozky, Spartacus, Kun Béla s. a.

De un an și mai bine, pe foarte mulți foști prizonieri (intelectuali și țărani) de ai noștri în Rusia i-am întrebat despre începuturile bolșevismului în Rusia și despre stările din acel stat comunist. Toți mi-au vorbit cu dispreț despre bolșevisti, cari înainte osândiau masacrele și teroarea și erau dușmanii stăpânilor tirane, iar când, în urma lipsei de rezistență din partea burgheziei putrede și pe urma promisiunilor mari și a permisiunii jăfurilor, — au ajuns la putere, au devenit cei mai intoleranți, mai avizi după avere și putere și mai nealegători în mijloace. Și fiindcă sub regimul teroarei bolșeviste se întâmplă neasămănat mai multe ilegalități, masacre, distrugeri de vieți și de bunuri prețioase, populația urește de moarte pe bolșevisti și cuprinsă de groază așteaptă armata, care s'o mântuiască de lepra, ce o istovește: de maximalistii, cari dacă nu vor fi măturați de o putere străină, vor dispărea atunci, când nu vor mai avea ce jefui și ce împărți.

Fectorii noștri înțelepți și bravi, cari au alungat pe bolșevistii unguri până iau aruncat peste Tisa, ne spun, că toți ungurii de omenie binecuvântă momentul, în care au fost scăpați de frații lor maximaliști.

Avem credință tare, că noi Români, ori cât ar mai trebui să suferim, să muncim și să ne mai jertfim, vom încunjura drumul bolșevismului, bătut de Ruși și de Unguri. Suferințele noastre de veacuri, conștiința națională și mândria, că am biruit și ne-am întregit neamul, vor fi cele mai puternice stavile împotriva puvoifului distructiv, ce ar dori dușmanii noștri de moarte să-l introducă în casa noastră din motivul, că ne invidiază și ne urăsc acum mai mult decât când ne erau stăpâni.

Ghedeon.

Italianii cătrăniți împotriva aliaților. Francezii se scuză.

Opinia publică italiană e nemulțumită cu Franța, Anglia și America pentru ținuta acestora în chestiunea revendicărilor sale naționale și teritoriale, care ținută a produs și dimisia cabinetului Orlando.

Așa ziarul „Guernale d'Italia“, între altele, serie următoarele: „Franța, Anglia și America, au opus cea mai energică rezistență revendicărilor italiene, sprijinite pe tratatul dela Londra și pe voința orașului Fiume, care înțelege să fie anexat Italiei. Dacă marile puteri aliate și asociate, rezistă așa, cauza este, că obsedate de nevoia de a-și recruta de peste tot auxiliari contra Germaniei, ele menajează în mod sistematic pe Jugo-Slavi pentru a-i putea converti în vasali devotați“...

La aceste acuzațiuni „Le Temps“ răspunde, că Franța personal este cu totul streină de opoziția, aversiunea și gelozia pe care Italia le impută celorlalți aliați.

În ceea ce privește căderea dlui Orlando, ziarul parisian recunoaște și el că vina este a celor „patru“.

„Printre cauzele, care a cauzat demisia cabinetului italian scrie „Le Temp“ primul loc îl ocupă greutatea situațiunii externe. E drept că pacea prea întârzie. Consiliul celor patru a dovedit, că nu știe cum trebuiesc tratate afacerile europiei centrale. În loc să îmbrățișeze partea practică a chestiunilor și interesul pozitiv a națiunilor, ce trebuiau constituite sau mărite, el s'a pierdut în metafizica naționalităților. Așa, că astăzi fiecare

din popoarele aliate ce moștense ceva din Austro-Ungaria, se gădesc în fața a două necunoscut: ca moștenitor el se întreabă, care îi vor fi noile frontiere iar ca popor slăbit de războiu, se întreabă cum va putea trăi pe viitor în cuprinsul noilor frontiere ori care ar fi ele?

Dacă s'ar fi ocupat mai mult de nevoile zilnice ale diferitelor state și s'ar fi asigurat mai întâiu prosperitatea lor materială, împărțirea teritoriilor, de sigur, că n'ar fi dat naștere la desbateri atât de iritante. Atunci fiecare ar fi înțeles, că interesele lui vitale îl sfătuiesc la un aranjament pe câtă vreme astăzi nimeni nu poate vedea eam ce anume câștigă din acest aranjament“.

Ne doare, că consfăturile îndelungate ale acelora ce spuneau, că construiesc pacea dreptății și a iubirii între popoare ridică atâtea nemulțumiri aproape pretutindenea în largă lume.

Noi credem, că pacea lumii nu se poate impune de 4-5 oameni. Ea se va încheia numai pe urma bunei înțelegeri dintre popoare.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Orfelinatul d.n Blaj s'a deschis și funcționează, ocrotind peste cincizeci orfani.

Să dăruim din prisosul nostru, pentru orfelinatul din Blaj.

Dumnezeu va răsplăti insutit.

Plugarul cântă

Ah, parcă nu mai știu la plug
Cum să apăs de coarne,
Ori poate-am mai îmbătrânit
De când în lupte m'au rănit;
Nu vreau să se răstoarne
Nici brazdele mai din belșug,
Ori plugul nu mai taie.

Plăvani oare și-au pierdut
Curajul de-altădată,
Oftază parcă 'n lung suspin,
Ei mă privesc ca pe-un străin,
Și lung la mine cată,
Mă simt pribeag și abătut
Și ochii-mi joacă 'n lacrimi.

A răsărit de sub un deal
Dogoritorul soare,
Văpăia lui m'oprește 'n loc,
Privirea lui e numai foc
Și arde orice floare...
Departă plânge un cavaler
Și boii-mi stau în brazdă.

Hai boilor, de m'ați urât
Mai trageți până 'n seară,
C'apoi vă las, din nou vă las,
Azi cel din urmă bun rămas,
Căci mâni mă dau din țară
Și de-oi muri mi-e tot atât,
Căci n'am pe nime 'n lume.

Vreau să mă duc să jur sub steag
Din nou a mea credință,
Pe Unguri vreau să mi-i zdrobesc,
Să-i sfarm de tot, să-i potopesc,
Să vin cu biruință;
Deoat așa un trai pribeag
Mai bine mort în luptă...

Vreau să mă duc să lupt apoi
In sfântă libertate,
Căci pentru țară sunt dator
De-o fi să lupt, de-o fi să mor...
Cătușele sfărmate
Impodobi-vor pe eroi —
Cununii de mândrii lauri.

Șacum hai, plugule, încet
Pe netede ogoare,
E glas duios de ciocârlii,
E dulce cântec de copii
Și turme de mioare
Aleargă 'n umbra de brădet
Când codrii dulce cântă...

Și voi, plăvani, hai, nu mai stați,
O opintire încă,
Zdrobi-vom bulgării de lut
Și grânelor le-om face scut
In pacea lor adâncă...
De mâni odihnei vă lăsați,
Căci mâni mă duc la oaste...

Iustin Ilieșiu.

— In Rusia situația e des-
perată. Lipsa de alimente e gro-
zavă. Oamenii se bat — ca fia-
răle lihnite — pentru câte o bu-
cată de carne de cal mort. Spi-
tălele tixite, fabricile în nelu-
crare, oameni căzuți de foame
pe margini de drum. Lumea e
așa de sătulă de bolșevism, încât
o contrarevoluție bate la poartă.
Sforțările desperate de pe fron-
turi, cari se sfârșesc tot cu în-
frângerea lor, sunt svârcolirile
dia urmă ale bolșevismului.

Dorințele dela Blaj.

Sub acest titlu d. N. Iorga
publică în N. R. dela 26 Iunie c.
următorul articol, aspra căruia
vom reveni.

Preapuțină atenție s'a dat, în
mijlocul grijilor zilnice pe care
le inspiră situația externă a Ro-
mâniei și mai ales hărțuială zilnică
între defensiva guvernamentală și
atacurile nerăbdătoare ale »fron-
tului unic«, unor anume întilniri
de peste vechile hotare și deci-
siunilor, unele din ele de o
importanță deosebită, care s'au
luat acolo.

Și, vom adăuga, e foarte natu-
ral... Hotarele se schimbă mai
ușor, mult mai ușor decât *orizontul*.
Căci hotarele sînt în afară și
schimbarea lor se face și fără
noi, cari *trebuie* să ținem samă
de acest fapt material, pe cînd
orizontul, acela e în noi, și
schimbarea lui nu se face decît
odată cu întreaga transformare
a ființii noastre morale. Și ase-
menea revoluții de ordin moral
se petrec foarte încet.

E sigur că o generație întregă,
oriunde s'ar muta »bourii« gra-
niței noastre, va trăi sufletește în
România-Mică. Și nu e de mi-
rare că România de la Capșa
nu poate pricepe România de
la Alba-Iulia. Deci ea va trece
supt tăcere și alte adunări decît
acea a Bisericii unite din Ardeal
și din Ungaria.

Această Biserică a dovedit că
vrea să trăiască. Nu se pleacă
de loc înaintea curentului grăbit
care credea că un moment de
»entuziasm« ajunge ca să distrugă
o operă ce durează de mai bine
de două veacuri; că acel »entu-
siasm« ajunge pentru a face să
se părăsească și de partea cealaltă
relații care au, vezi bine, două
capete. Să fie »lăsată în pace«
din partea Bisericii surori de la
Sibiu, aceasta ar dori-o, după
însăși mărturisirea șefului ei ac-
tual, Biserica din Blaj. Modestă
dorință, căreia i-am substitui
bucuroși una ceva mai ambi-
țioasă: să fie prinsă într'o cola-
borare frățească, așa cum se
cuvine între instituții care, oricît
ar fi legat direct cu Cerul prin
legături proprii fiecareia, fac
parte totuși din organismul, cu
neputință de deslipit, al aceluiași
neam.

Dar — și aici stă însemnăta-
tea congresului dela 14/6 Maiu
trecut, — prin aceasta Biserica
unită nu înțelege a rămănea in-
toemai cum a fost. Ea tinde a
se înnoi, a se moderniza, a în-
tări astfel prin aceasta caracterul
ei popular, — căci pe acela ro-
mânesc, afară de puține excepții,
care nu se vor reinnoi, îl avea
îndestul. Ea nu vrea să lase
supt acest raport niciun element
de superioritate Bisericii surori,

Biseicii rivale, care, la momentul
potrivit, a avut noroc de mintea
cea mare a lui Andrei Șaguna.

S'a arătat desideratul de a avea
încă două episcopii de a se în-
temeia Facultăți de teologie, de
a se așeza chiar una din ele —
ceia ce ar fi așa de greu, încît
o putem trece în domeniul impo-
sibilităților — la Bucureștii The-
odorienilor și altor personalități
de acest fel. Dar tot odată a
cerut să se fie sinoade diece-
zane »în înțelesul vremilor de
astăzi«, și anume »cât mai des«,
ca »să se deie astfel clerului
ocazie a-și exprima dorințele și
vederile sale cu privire la cărmu-
irea Bisericii«.

Și, în aceeași direcție a refor-
melor neoesare, s'a arătat limpede
părerea ca și rostul organelor
centrale să se schimbe cu totul
lui tot. Nu o mică Romă încun-
jurând pe Sanctitatea Sa cu cano-
nici de-o potrivă cu cardinalii.
Ci, după acel »înțeles al vremi-
lor de azi«, canonicii, cu sau
fără voia sufletului Vlădicăi Bobb
(cu doi b), cel așa de roman,
de centralist, de solemn în zilele
sale de luptă cu afurisiții de
cărturari hărbăreți, să se poată
alege canonici și dintre văduvi
și dintre căsătorii (o, umbră sa-
cră!), »considerându-se exclusiv
numai însușirile personale«. Și
propunerea să vie de la »Con-
zistoriu plenar«. Același »Conzis-
toriu plenar« apoi, la care ar lua
parte toți protopopii, asesorii
obișnuiți și câte un delegat al
clerului, să hotărască și sporul
de acordat parohiilor. El să poată
recomanda șefului ierarhie și pe
parohii înșiși cari sunt a se numi.
Și, la reședințele lor, protopopii,
în sensul care li se atribuia de
Petru Maior, și el un protopop,
simțindu-se ca un episcop locul,
un »chorepiscop« de la țară, să
aibă în sama lor, printr'o lagră
descentralizare, grija de admi-
nistrație a averilor, care până
acum se muta, pentru a trece
încet print'o filieră grea, la centru.

Dar descentralizarea e unită
cu o pornire democratică foarte
îndrăznească.

Anume Congresul crede »că
a sosit timpul, ca în mod po-
sitiv să se purceadă la înființa-
rea organizației autonome a Bi-
sericii noastre«. El pretinde
convocarea unui »congres auto-
nomic«, a unei Constituante bi-
sericești, care să alcătuiască
»statul organic«. Și acel statut
va fi asemenea cu acela al or-
dinii șaguniene din cealaltă Bi-
serică, căci se prevede »partici-
parca elementului mirean pe
lângă cel a clerului«, fie și nu-
mai în proporția, foarte modestă,
de o treime. Organul ce se va
hotări va avea să facă și ale-
gerea episcopului.

Statul român nu va putea să
lase școala confesională româ-

nească așa cum este, dar el va
sprijini din răspuțeri celelalte
desirate.

Astfel vechiul Blaj se va re-
trage încetul pe încetul în lumea
legendelor glorioase — nu e
fără semnificație, că acest con-
gres s'a ținut în marea centru
modern al Clujului, la novatorul
protopop Dăianu —, iar vieța
vie, populară, națională, nu
centralistă și romană, cum au
voit-o »alumnii« Romei ponti-
ficale, va pulsa pretutindeni unde
în forma acestei Biserici va fi
vieța românească.

Nu putem decît să sprijinim
această tendință. N. Iorga.

Morții României, după
calculul eminentului profesor
din București G. G. Miro-
nescu, — trec peste cifra
de 320,000, din cari 240.000
morți pe câmpul de luptă și
în spitalele militare, 60.000
morți în captivitate.

Azi însă se știe, că nu-
mărul celor morți în prin-
soare e mult mai mare. În-
firmi 20.000. Cât pentru
pierderile populației civile
s'au înregistrat până acum
449,360 morți. — La aceste
cifre »Revue mondiale« dela
15 Iunie adaugă: »Inregistrăm
această dureroasă contribuție
adusă de România cauzei
comune și închinându-ne
respectuos înaintea acestor
sacrificii urăm aliaților no-
ștri de ieri, prietinelor noștri
de mâine, realizarea sfintelor
lor aspirații«.

**Basarabia Românea-
scă.** D. Paul Kousminski,
autorul vestitei cărți »Je con-
damne« a adresat biroului
de presă română din Berna
o scrisoare, în care mărtu-
risește, că drepturile Româ-
niei asupra Basarabiei sunt
incontestabile.

»Originar din Basarabia,
— scrie dsa — sunt cu atât
mai mult în măsură de a
aprecia, întru cât am fost
mai bine de un sfert de
veac, președinte de zemstve
în districtul Bălți, am fost
judecător de pace și delegat
al adunării provinciale a
zemstvelor din Kișinău. Adaog
că dacă aș fi fost chemat să
mă pronunț și eu în calitate
de membru al sfatului Țării
ași fi votat și eu alături de
majoritate pentru reunirea
Basarabiei cu România«.

Este de notat că dl Kus-
minski este de origină rus,
tatăl d-sale fiind rus originar
din Marea Rusie.

Informațiuni.

— Jugoslavii protestează.

Partidul social democrat jugo-slav a trimis în numele proletariatului jugo-slav o proclamațiune pentru toate partidele socialdemocrate protestând împotriva intențiunilor imperialiste ale conferinței de pace. Proletariatul lumii este invitat să dea ajutor împotriva hotărârilor conferinței de pace. Cu deosebire sunt invitați la o luptă comună tovarășii italieni și tovarășii din Austria germană. Proclamațiunea mai spune că din tratatele publicate până acuma reese tendința conferinței de pace de a asigura pretutindeni dominațiunea capitalismului și că urmarea neapărată a acestui fapt vor fi noi încurcături în Balcan cari vor izbucni foarte grabnic. Proletariatul jugoslav cu groază se gândește la contribuțiunea de sânge pe care va trebui s'o dea în neapărata luptă care va izbucni dacă planurile conferinței de pace din Versailles se vor realiza, (Ag. Dacia).

Ziarul »Le Matin« scrie referitor la retragerea delegațiilor italieni dela Conferința de pace că guvernul italian față de atitudinea delegațiilor jugoslavi a hotărât să nu mai trateze în chestiunea portului Fiume și a coastei Dalmatine ci pretinde categoric aplicarea dispozițiunilor tratatului de alianță semnat de Anglia și Franța.

— Chemarea sub drapel.

Profesorii și învățătorii de pe raza cercului de recrutare Sibiu, aparținători contingentelor 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895 și 1899, cari pe baza ordinului Secției organizării VI—VII, Nr. 10148 au fost concediați sau mobilizați pe loc până la terminarea anului școlastic, au să se prezinte în scopul serviciului militar, necondiționat în 1 Iulie a. c. la corpurile de unde au fost concediați, respective la cercul de recrutare Sibiu, fără deosebire, că respectivii sunt ofițeri sau grade inferioare.

Dintre profesorii și învățătorii contingentelor 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, se vor prezenta tot la același termen numai aceia cari sunt ofițeri și stegari. Comandantul cercului de recrutare: Locot. Colonel **Morariu**.

— Evreii din Iugo-Slavia.

Ziarul jugo-slav »Narodna Politika« spune, că la un important meeting țaranii sloveni au luat din nou hotărârea de a interzice orice comerț israeliților din țările slovene.

— Repatrierea românilor

În chestia repatrierii sutelor de mii de români din America, Anglia, Norvegia, Spania, Rusia s'a ținut ieri în biroul »Asociațiunii« o anchetă, la care s'au discutat modalitățile repatrierii și creării unui fond pentru scopul acesta. La propunerea dlui prof. G. Precup s'a hotărât să se facă o întinsă propagandă prin presă și pe cale particulară pentru adunarea fondului necesar. Membrii anchetei au dat, exemplu bun contribuind dnii: ing. Blășian cu 1000 cor. prof. G. Precup cu 200 cor., I. Cl. Iuga cu 200 cor., Iuliu Pop cu 100 cor. Totodată s'a ales o comisie de propagandă pentru repatriere, alcătuită din dnii: dr. Ioan Bunea, G. Precup, ing. E. Muntean, ing. Blășian, I. Cl. Iuga, A. P. Bănuț directorul »Renașterii Române«, R. Dragnea dela »Patria« și dl Iuliu Pop. »R. R.«

— **DI Take Ionescu** a sosit dela Paris la Sinaia, de unde va merge la București.

— **DI Brătianu** și-a amânat plecarea din Paris probabil până după subscrierea păcii din partea Germaniei.

— **Consiliul superior** al Alsaciei-Lorenei lucrează la reorganizarea tuturor serviciilor publice din provincia realipită la Franța.

Legislațiunea franceză nu va fi introdusă decât gradat.

— **Untren expres Atlantic-Marea-Neagră.** La conferința internațională pentru expresul Atlantic-Marea-Neagră, ținută la Bordeaux au mai luat parte, în afară de autoritățile locale, reprezentanții Italiei, Ceho-Slovaciei, României, Poloniei, Jugo-Slaviei și Dr. Antoni, reprezentantul orașului Fiume. Acesta din urmă a ținut o cuvântare foarte aplaudată care a provocat o mare manifestație de simpatie și admirație pentru orașul Fiume. Manifestația a fost reînnoită la banchetul oferit membrilor conferinței.

— **Manifestații belgiene în favoarea păcii.** Indată după primirea stirei, că germanii vor semna pacea, drapelul național a fost ridicat pe turnul catedralei, ale cărei clopote au început să sune, sirenele vapoarelor au șuerat prelung, iar tunurile forturilor au tras salve.

Pe străzi, o mulțime enormă a manifestat cu bucurie.

— **Producția de tutun** pe anul viitor, — după părerea celor competenți — va fi mai mică decât în trecut.

— **Lenin** se ocupă cu planul de-a provoca noi revoluții în Orient. Spre acest scop vrea să înfăptuiască republice sovietice în răsărit, ai cărei membri ar fi Turcia, Persia și India.

— **Germania își scufundă vasele.** Când Germania oficială își subscrie osânda, marinarii germani își scufundă în adâncurile mării vasele de războiu duse în Anglia, conform armistițiului. Un simbol acesta al înfrângerii militarismului german.

Pentru Banat.

În **Aleșd** s'a ținut în 22 I. c. o impunătoare adunare de popor spre a protesta contra tendințelor de-a sfâșia o parte din trupul neamului nostru: Banatul. După deschiderea adunării prin vrednicul protopop Teodor Stanca, Dl Dr. George Popa explică poporului rostul adunării și situația politică. Nesfârșite urale izbucnesc din pieptul mulțimii când li-se spune, că Bihorul în urma hotărârii conferinței de pace se va ținea de România Mare. Dar când află, că frații din Banat sunt în primejdie, chiar și un

bătrân de 60 ani strigă, că-i gata să prindă arma.

— Au urmat apoi alte vorbiri: **păr. Cipău, Dr. Vasile Chirvai**, (despre reforma agrară), **Petru Dejeu**, (reforma electorală), și în urmă **Ioan Cerbu**, fiu al Banatului.

Se cetește moțiunea primită cu multă însuflețire, în care se cere Banatul întreg și protestează contra tendințelor, celor tari de-a se amesteca în afacerile interne ale României. — Adunarea se încheie cu acordurile imnului nostru »Deșteaptă-te române«, »Hora Unirii« și »Pe-al nostru steag e saris Unire«.

g. b.

În atențiunea oafelor de eroitori.

Primesc calfe în lucrătoreea mea; plătesc pentru lucrări mai mari 70—75 cor., pentru lucrări mai mărunte 23—25 cor.

Gombos Márton

croitor

Diosanmărtin.

(67) 3—3

MAI NOU.

Metropolitul Blajului — membru onorar al Academiei Române.

Azi a sosit din București o scrisoare, care umple de sinceră bucurie inimile tuturor Românilor de bine. Căci nu-i nime în mândrul nostru Ardeal, care să nu cunoască, să nu prețuiască înaltele însușiri și munca desinteresată pentru biserică și neam a noului nostru metropolit: **Dr. VASILE SUCIU**. O mândrie îndreptățită cuprinde inimile noastre văzând că și cei din Regat simt și cred cași noi. Iată scrisoarea adresată noului metropolit:

București 16 Iunie 1919.

Inalt Preasfințite

Academia Română, apretind activitatea desfășurată de Inalt Preasf. Voastră pentru înălțarea culturii neamului și întreținerea sentimentului național V'a proclamat, în ședința dela 11 Iunie curent Membru de onoare al ei.

Aducându-Vă la cunoștință acest vot, Vă rugăm să primiți, Inalt Preasf. și Ilustre Coleg expresiunea simțămintelor noastre de înaltă stimă.

p. Președinte:

BRĂTESCU VOINEȘTI m. p.

Numărul cenzurat de: **AUGUSTIN POPA.**

Director: **ALEXANDRU CIURA.**

Redactor: **Ovidiu Hulea.**